

Quattro Stagioni

De Duitse ontwerper Hartmut Janssen houdt van simpel, maar ook smaakvol. De draaitafels die we onder de merknaam Amazon aantreffen getuigen van deze uitgangspunten. Het pakket bestaat uit drie draaitafels, waarvan de hier geteste Amazon 2 de goedkoopste is.

Pizzabakkers weten het al jaren; alle kwaliteit begint bij de bodem. En daar hebben ze ook bij Amazon goed voor gezorgd, zowel in technische, als in visuele zin. De basis wordt gevormd door twee verlijmden platen zwart acryl. Onder deze basis treffen we drie spikes aan die via een sorbothane-achtige rubbervoet verbonden zijn met de basis. Het geheel heeft een zeer hoge inwendige demping tegen interne en externe trillingen. Wel zullen we altijd blijven pleiten voor een stevige ondergrond in de vorm van een meubel of een plank aan de muur.

Elke draaitafel is zo goed als zijn laging

Bij Amazon heeft men gekozen voor een variant op het laatste systeem, dat we om allerlei redenen tegenwoordig weer vaker zien voorkomen. Niet in de laatste plaats vanwege het feit dat het zwaartepunt van het plateausysteem dicht bij het plaatoppervlak ligt en de stabiliteit daardoor groter is.

We treffen op de stevige, perfect geslepen vaste as een keramische kogel aan, die als bovendraaipunt dient. Daar omheen wordt het royale lager geplaatst. Het zware plateau van wit acryl sluit weer naadloos om het lager. Men gebruikt een erg lichte lagerolie als systeemsmearing.

De bovenkant van het acryl plateau is concaaf geslepen, waardoor in samenwerking met een platenklem een perfecte steun voor de vinylplaat wordt bereikt. Aan details heeft ontwerper Hartmut Janssen ook gedacht. Het kleine metaalringetje waarop het platenlabel rust zorgt voor een goede ont koppeling van de bij deze plateauvorm horende resonanties.

Geheel in deze gedachte doet Amazon het bij de Amazon 2 dan ook met een gelijkstroommotor, die gevoed wordt door een stevige externe voeding. De motor in het model uit de test zit via een soepele ophanging vast op een subchassis dat links achter op de basis is gemonteerd. (In de duurere modellen staat de motor los in een langwerpige behuizing waarin tegelijkertijd de voedingselektronica en een accu zit. De motor wordt bij deze types aangedreven door de accu).

Het toerental kan simpel worden omgeschakeld met een schakelaartje op de motorbasis. Een fijnregeling is mogelijk dankzij twee precisiepotmetertjes naast de motor.

Op de motor vinden we een kleine precies gedraaide motorpoelie. Het zware plateau wordt vanaf deze motorpoelie aan de buitenkant aangedreven met een elastisch draadje

waarin we het obligate knoopje aantreffen. De ontwerper heeft hier om dempingstechnische reden voor een 'string' gekozen. (Voor de goede orde: in high fidelity is een string geen niets om het lijf hebbend kledingstuk, maar een zijden of katoenen draadje, dat betere klankeigenschappen zou hebben dan de gebruikelijke rubberen aandrijfsnaar.)

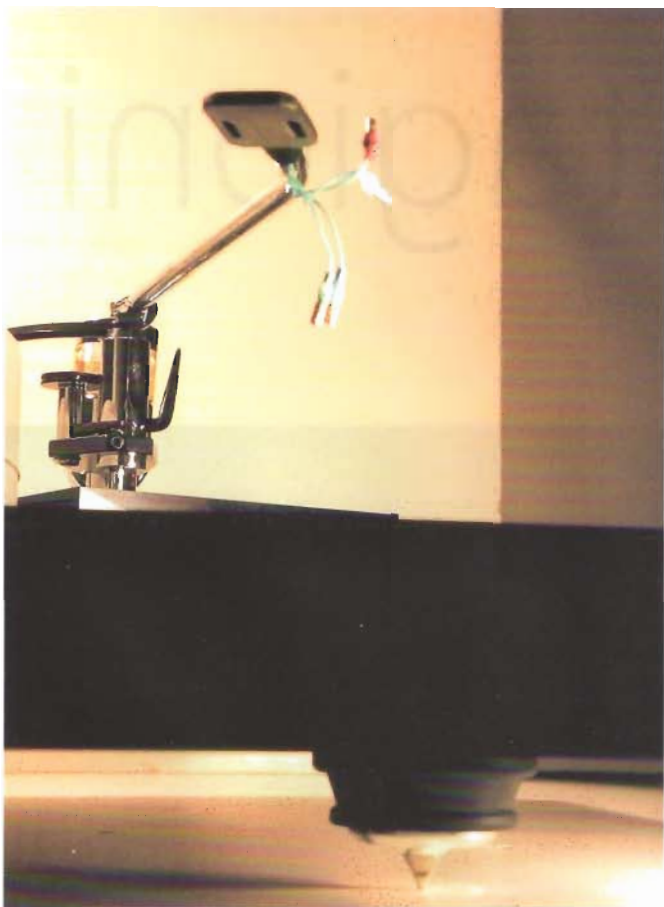
De startsnelheid is ondanks het zware plateau verheugend snel. De arm wordt gemonteerd op een ruime aparte toonarmbasis die via vier afstandsbussen op de draaitafelbasis staat. Het is mogelijk om losse armbases te kopen, waardoor het verwisselen van armen heel eenvoudig is.

Amazon kiest Mørch

We mogen de ontwerper feliciteren met zijn keuze voor de Mørch-armen. Ze zijn bij ingewijden bekend, maar het 'grote' draaitafelpubliek heeft de unieke eigenschappen van deze armen nog niet echt ontdekt. Dat komt waarschijnlijk omdat te vaak vooroordelen het winnen van nuchtere technische en klankmatige argumenten.

De DP6 arin is de duurste van de twee Mørch-armen. DP staat voor Dual-pivot, d.w.z. het verticale lager wordt gevormd door twee saffierstaafjes die met hun punt op lagerblokjes in V-vorm rusten. Het horizontale lager is een gedempt precisiekogellager. Bijzonder aan deze constructie is zijn grote stabiliteit, niet in de laatste plaats veroorzaakt door het feit dat het draaipunt zich op plaathoogte bevindt. Heel speciaal is ook de mogelijkheid om het azimut te kunnen variëren door het verstellen van één van de saffierstaafjes. Een dempingsvoorziening met een siliconenvloeistof maakt het mogelijk om de laatste resonanties weg te dempen.

Het verwisselen van elementen is een fluitje... Gewoon de armbuis losschroeven en een andere erop – secondenwerk. Ook hier heeft men goed nagedacht, want de armbuizen zijn

in een aantal gewichtsklassen te krijgen, waardoor voor bijna ieder element een ideale aanpassing kan worden verkregen. De naaldkrachtinstelling wordt met het contragewicht gedaan, de zogenaamde passieve naaldkrachtinstelling. Er wordt een aantal contragewichten bijgeleverd. De handleiding gaat uitputtend in op het gebruik van de juiste gewichten bij de te monteren elementen. Het zijdrukcompensatiesysteem gebruikt een horlogeveer die via een draadje is verbonden met de buitenkant van het lagerhuis. Dit systeem is tijdens het spelen in te stellen en benadert ons inziens de ideale zijdrukcompensatie.

Ondanks het fragiele uiterlijk gedraagt de arm zich “zo dood als een bontjas”. Wel adviseren we de Precision armbuisen te nemen vanwege het feit dat het element dan rust op een ruime perfecte vlakgeslepen basis. De standaard armbuis heeft een wel heel smal kopje, waardoor het contact met het elementhuis niet goed is.

Elektrisch gebruikt men een stevige bovenmodale zilveren bedrading met uitstekende schoentjes. De onderkant van de arm heeft een 270 graden plug, waardoor de liefhebber nog kan experimenteren met interlinks.

En dan is er muziek (maar vaak ook niet, gezien de vele vragen om hulp)...

Het opbouwen van de Amazon 2 draaitafel is niet echt moeilijk, ondanks de heel summiere gebruiksaanwijzing. Toch blijven we van mening dat een draaitafel in deze klasse door de handelaar geheel moet worden opgebouwd en ingeregeld. Als het goed is heeft hij de specialistische kennis en het gereedschap in huis om aan dit soort producten optimale klankmatige prestaties te ontlokken.

In elk geval zou ik als consument geen bouwdoos met inhoud accepteren.

Opvallend verschijnsel van alle moderne draaitafels die ik de afgelopen jaren onder handen heb gehad is de rust en het afwezig zijn van achtergrondgeluid. De weergave is “zwarter” geworden. Bij de Amazon Mørch combinatie (waarin als element mijn Empire MC1000 VandenHul was gemonteerd) is het weer hetzelfde laken een pak. Het nodigt in elk geval uit allerlei onbekende krochten in de platencollectie te herontdekken.

Mijn herconfrontatie met Alban Berg's Lulu op DGG onder Böhm, een live-opname uit 1968, leverde mij verschrikkelijk veel luisterplezier op ondanks het ontbreken van beelden en bijbehorende meerkanaalscontractaties. De sensualiteit van de muziek kwam ook zonder schaarsgeklede Lulu wel binnen. Het toneelgebeuren werd met veel breedte en diepte afgebeeld zonder noemenswaardige randjes. (Wat is het overigens heerlijk om gewoon zonder vergrootglas de hoestekst mee te kunnen lezen!)

Aan de andere kant van het muziekspectrum kreeg de luit van Satoh in werken van de barokcomponist Weiss (Philips) een heel tastbare impact. Het instrument werd niet te groot afgebeeld en stond als een huis. De overgang naar Rein de Graaf - drifting on a reed - op Timeless lijkt dan heel groot, maar als je van muzikaal vakmanschap houdt, is de sprong heel klein. Wel valt op dat de opnametechniek in de jazz kiest voor andere oplossingen dan in de klassieke muziekwereld. Vleugel en slagwerk worden me al snel te breed, terwijl de bas juist een heel natuurlijk karakter heeft. Leuk vak hebben we toch...

De betrekkelijkheid van al deze zaken wordt alleen nog maar benadrukt als je in een weekend Britten's 'Variaties op een thema van Frank Bridge' drie keer hoort. De eerste keer live in Gronings Oosterpoort door het magnifiek spelende Nieuw Sinfonietta Amsterdam, met veel te weinig publiek. De ochtend daarop hetzelfde ensemble rechtstreeks op Radio 4 uit het Concertgebouw (wat zijn dat toch magnifieke uitzendingen) en 's avonds op vinyl (Argo) met the Academy of St. Martins in the Field. Beetje veel van het goede? Nou nee, alledrie hadden ze hun specifieke kwaliteiten. Juist de confrontatie was heel zinvol, niet in de laatste plaats om vast te stellen hoe goed vinyl kan klinken.

Iemand uit mijn omgeving vroeg of ik de ideale draaitafel al was tegen gekomen. Mijn antwoord kon heel kort zijn: die bestaat niet, net zo min als de ideale levenspartner.

Wel gooit de Amazon 2 Mørch DP6 combinatie heel hoge ogen als bijna ideale vinylvertaler. En daar moet u het mee doen.